

Ontvangen van Peter van Vliet, Nootdorp.

De Rotterdamsche Droogdok-Maatschappij.

VERLIES- EN WINSTREKENING

EN

BALANS.

JAARVERSLAG OVER 1916.

Vijftiende Boekjaar (1 Januari tot 31 December).

DE ROTTERDAMSCH E DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ.

VERLIES- EN WINSTREKENING EN BALANS over 1916 (1 Januari—31 December),

aangeboden aan de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders,
ingevolge art. 16 der Statuten.

ROTTERDAM, April 1917.

Aan Heeren Aandeelhouders in

DE ROTTERDAMSCH E DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ.

Mijne Heeren,

Ingevolge het bepaalde bij het 2e lid van Art. 16 der Statuten hebben wij de Balans en Verlies- en Winstrekening over 1916 onderzocht, nadat zij door den Heer J. H. ROSENBOOM, lid van het Ned. Instituut van Accountants, met de boeken en bescheiden waren vergeleken en accoord bevonden.

Wij adviseeren U tot goedkeuring van nevensgaande Balans en Verlies- en Winstrekening en stellen U in overeenstemming daarmede voor, ingevolge Art. 21 der Statuten, een dividend van 16 % op de aandelen uit te keeren en f 376,— per oprichtersbewijs beschikbaar te stellen voor de houders dier oprichtersbewijzen.

De Raad van Commissarissen van

DE ROTTERDAMSCH E DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ,

PH. W. VAN DER SLEVDEN, *Voorzitter.*

J. P. J. LUCARDIE, *gedelegeerd Commissaris.*

J. H. HUMMEL.

H. DE JONGH.

J. F. REBEL.

J. C. VEDER.

De Rotterdamsche

Debet.

VERLIES- EN WINST

Aan Erfpacht	f	13,899	—
„ Voordeelig Saldo	„	1.530,081	79 ¹ / ₂
Te bestemmen als volgt:			
Afschrijving op gebouwen en vaste gereedschappen	f	645.226,06	
„ „ Prins Hendrikdokken I en II	„	100.000,—	
„ „ losse gereedschappen.	„	37.639,47	
„ „ vaar- en voertuigen	„	18.681,79	
„ „ kantoorameublement	„	343,55	
	f	801.890,87	
Te verdeelen winst	„	728.190,92 ¹ / ₂	
	f	1.530.081,79 ¹ / ₂	
	f	1,543,980	79 ¹ / ₂

De Commissarissen,

ROTTERDAM

PH. W. VAN DER SLEYDEN, *President.*

J. P. J. LUCARDIE, *gedelegeerd Commissaris.*

J. H. HUMMEL.

H. DE JONGH.

J. F. REBEL.

J. C. VEDER.

Bovenstaande Rekening met de boeken

De Rotterdamsche

Activa.

BALANS

Ongeplaatste aandeele	f	1.500.000	—
Kas en Kassiers	"	2.822.436	37
Gedeponeerde gelden	"	25.340	21
Effecten	"	408.755	40
Debiteuren	"	191.816	53
Bouw-Maatschappij „Heyplaat”	"	43.988	80
Terreinen	"	337.000	—
Gebouwen en vaste gereedschappen	f	2.887.005,02 ^{1/2}	
af wegens amovatie	"	80.753,88	
		f 2.806.251,14 ^{1/2}	
Afschrijving tot 1915	f	1.174.978,08 ^{1/2}	
" 1916	"	645.226,06	
		" 1.820.204,14 ^{1/2}	
Prins Hendrikdokken I en II	f	948.007,05	986.047 —
Afschrijving tot 1915	f	398.007,05	
" 1916	"	100.000,—	
		" 498.007,05	
Losse gereedschappen: boekwaarde	f	1,—	450.000 —
vermeerdering gedurende 1916	"	37.639,47	
		f 37.640,47	
Afschrijving 1916	"	37.639,47	
		" 1	
Vaar- en voertuigen	f	304.751,63	—
Afschrijving tot 1915	f	286.047,84	
" 1916	"	18.681,79	
		" 304.729,63	
Kantoorameublement: boekwaarde	f	1,—	22 —
vermeerdering gedurende 1916	"	343,55	
		f 344,55	
Afschrijving 1916	"	343,55	
		" 1	
Magazijnvoorraad en steenkolen	"	582.562	40
Werken onderhanden	"	1.714.238	82
Vooruitbetaalde assurantiën	"	6.500	68
Erfpacht	"	8.107	75
Belegd fonds belangen personeel	"	100.198	46
	f	9.177.016	42

De Commissarissen,

ROTTERDAM,

PH. W. VAN DER SLEYDEN, *President.*

J. P. J. LUCARDIE, *gedelegeerd Commissaris.*

J. H. HUMMEL.

H. DE JONGH.

J. F. REBEL.

J. C. VEDER.

Bovenstaande Balans met de Boeken

Droogdok-Maatschappij.

31 DECEMBER 1916.

Passiva.

Kapitaal	f	4.000.000	—
5 % Hypothecaire Obligatieleening	"	730.000	—
Statutaire Reserve	"	100.000	—
Buitengewone Reserve	"	500.000	—
Crediteuren	"	401.800	76
Voorschotten op werken onderhanden	"	2.688.350	—
Rente 5 % Hypothecaire Obligatieleening	"	15.208	33
Coupons en Dividend	"	10.279	—
Uitgelote Obligaties	"	4.000	—
Reserve afgeleverd werk	"	15.527	98
Dividend Aandeelhouders	"	400.000	—
Onverdeeld dividend Aandeelhouders	"	17.768	72
Dividend Oprichters	"	94.000	—
Onverdeeld dividend Oprichters	"	81	63
Fonds belangen personeel	"	200.000	—
	f	9.177.016	42

Maart 1917.

De Directeur,

en bescheiden vergeleken en accoord bevonden.

M. G. DE GELDER.

J. H. ROSENBOOM,
Lid Ned. Instituut van Accountants.

JAARVERSLAG over 1916,
Vijftiende Boekjaar (1 Januari—31 December),
aangeboden aan de
Algemeene Vergadering van Aandeelhouders, ingevolge art. 17 der Statuten.

ROTTERDAM, April 1917.

Aan Heeren Aandeelhouders in
DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ.

Mijne Heeren,

Door het voortduren van den oorlog was ook 1916 voor ons bedrijf een buitengewoon moeielijk jaar. In ons vorig jaarverslag hebben wij reeds vermeld, dat de aanvoer der noodige materialen hoe langer hoe beperkter werd en onberekenbare prijsstijgingen het gevolg hiervan waren. Sindsdien is de toestand uit den aard der zaak voortdurend verergerd. De buitenlandsche fabrikanten der te betrekken grondstoffen hebben de prijzen daarvan onophoudelijk verhoogd en van de schaarschte tengevolge van verminderden invoer is door den binnenlandschen handel partij getrokken door de prijzen op te voeren tot zulk een hoog niveau, dat zij het karakter van fancy-prijzen verkregen hebben. Bovendien hebben verschillende buitenlandsche leveranciers niet geschroomd bestaande overeenkomsten eenvoudig te annuleeren of willekeurig verhooging van overeengekomen prijzen te eischen alvorens bestelde materialen uit te leveren. Onzerzijds waren wij door lang tevoren gesloten contracten voor den bouw van schepen tegenover onze afnemers gebonden, zoodat finantieele teleurstellingen in zake de aanvankelijk zeer loonend veronderstelde bouwprizen ons niet bespaard gebleven zijn. Met waardeering meenen wij hieraan te moeten toevoegen, dat sommige reederijen onder deze buitengewone omstandigheden ons binnen redelijke grenzen in abnormale extra-uitgaven zijn tegemoet gekomen.

Zoolang de grondstoffen, al zij het tegen hoge prijzen, nog verkrijgbaar waren, kon althans het bedrijf voortgezet worden en zelfs getracht worden, door vergrooing van den omzet de winstderving tengevolge van prijsstijgingen eenigszins te compenseeren. Sinds October 1916 werd echter de uitvoer van IJzer en Staal uit Duitschland geheel stopgezet. Een hervatting van dien uitvoer, al zij het op beperkte schaal werd in het vooruitzicht gesteld en van Regeeringswege werd in verband hiermede een Rijkscommissie ter Distributie van IJzer en Staal ingesteld. Hoewel de toezeggingen van Duitsche zijde thans een vasteren vorm hebben verkregen, is tot nog toe in den toestand nog geen feitelijke verbetering ingetreden, zoodat al de werven intusschen hebben moeten teren op in October 1916 reeds aanwezige voorraden. Verschillende bedrijven hebben dientengevolge reeds den arbeidstijd moeten inkorten en hoewel wij tot nog toe in staat zijn geweest zonder zulk een verkorting door te werken, zal toch binnenkort gedeeltelijke en ten slotte wellicht volledige stopzetting van het bedrijf onvermijdelijk zijn, indien niet spoedig de toestand zich in gunstigen zin wijzigt. Natuurlijk is door ons ook getracht de grondstoffen uit andere landen te betrekken, doch ook in verband met gebrek aan scheepsruimte hebben dergelijke pogingen geen afdoende resultaten opgeleverd. De vooruitzichten worden dus voor ons bedrijf steeds zorgelijker naarmate de oorlog langer wordt voortgezet. Wij meenen echter, dat de positie van onze Maatschappij sterk genoeg geacht kan worden om moeielijkheden van tijdelijken aard te boven te komen. Dit wordt o.a. bevestigd door nevensgaande Balans, Verlies- en Winstrekening, die wederom een zeer bevredigend eindresultaat aanwijzen. Deze gunstige uitkomsten zijn voor een deel te danken aan het feit, dat niettegenstaande de bovengenoemde moeielijkheden het ons mogelijk was, behalve het in 1915 nagenoeg voltooide stoomschip „Alphard”, bovendien nog af te leveren de stoomschepen „Waalhaven”, „Ijselhaven”, „Jobshaven”, „Ameland” en „Celeano” dus in totaal 6 schepen met een gezamenlijk laadvermogen van bijna 38000 ton en een machinecapaciteit van circa 10.000 I.P.K. Bovendien werd nagenoeg voltooid het stoomschip „Lingestroom” met 1350 ton laadvermogen en 1750 I.P.K. machinekracht, terwijl ongerekend dit schip, op 31 December 1916 nog in aanbouw of bestelling waren 13 schepen met 93000 ton gezamenlijk laadvermogen en 26000 I.P.K. machinekracht, alsmede 3 machineinstallaties van totaal 4400 I.P.K. capaciteit. Den laatsten tijd hebben wij, in verband met de onberekenbare prijsstijgingen ons van nieuwe aanbiedingen opzettelijk onthouden.

Overigens danken wij de gunstige finantiële uitkomsten tevens aan verdere uitbreiding van het reparatie-bedrijf. Gedurende een reeks van jaren hebben wij den omzet van dat bedrijf regelmatig kunnen vergrooten. In dit opzicht wees 1915 een achteruitgang aan, doch in het afgelopen jaar overtrof de omzet wederom als gewoonlijk die van alle voorgaande jaren. Intusschen hebben echter de in het eind van 1916 vastgestelde beperkende bepalingen in zake het gebruik van grondstoffen de herstellingen aan andere dan Hollandsche schepen in de praktijk

vrijwel onmogelijk gemaakt. Die bepalingen hebben onmiddellijk op het reparatiebedrijf een ongunstigen invloed uitgeoefend en zijn te meer te betreuren omdat juist het gebrek aan materialen een aansporing zou zijn om ten koste van den nieuwbouw het in verhouding tot arbeidsloon minder materialen eischende reparatiebedrijf zooveel mogelijk uit te breiden. Bovendien had de Rotterdamsche haven zich op reparatie-gebied zulk een goeden naam verworven, dat meer en meer de buitenlandsche reederijen bij voorkeur de noodige herstellingen in onze haven deden uitvoeren. Het gevaar dreigt thans, dat bij langdurige bestending van den tegenwoordigen toestand wij wellicht een deel van onze afnemers blijvend zouden kunnen verliezen. In 1916 werd van onze dokken gebruik gemaakt door 104 schepen, metende 280.624 Registerton met 572 dokdagen, Zondagen, nachtwerk en rivierbooten als gewoonlijk buiten beschouwing latende. Sinds de oprichting werden dus door onze Maatschappij gedokt 2325 zeeschepen, metende 5.986.893 Registerton.

In den aanvang van 1916 zijn in overleg met Commissarissen 500 nieuwe aandelen van *f* 1000,— uitgegeven. Niet alleen was toenmaals de geldmarkt voor kapitaalsuitgifte gunstig, maar bovendien hoopten wij, in de verwachting, dat de vrede nabij was, reeds in den loop van 1916 wederom tot belangrijke fabrieksuitbreidingen te kunnen overgaan. Wij kochten met dit doel van de Gemeente Rotterdam een aangrenzend terrein van circa 6 H.A., waarvan de koopsom door speciale omstandigheden echter nog niet is verrekend, zoodat op onze balans de boekwaarde der terreinen onveranderd gebleven is. Gedurende de voortzetting van den oorlog hebben wij echter gemeend, zoowel in verband met de buitengewone prijsstijgingen, als met de onzekerheid, dat de voltooiing van een aangevangen werk mogelijk zou blijken, de uitbreidingen tot de strikt noodzakelijke te moeten beperken. Deze omstandigheden, gepaard aan gunstige betalingstermijnen overeengekomen voor eenige, nog te bouwen schepen, hebben bijgedragen tot de ruimte van kasmiddelen, waarover wij, blijkens de balans momenteel beschikken. Overigens verwachten wij, dat na den vrede geldruimte ook voor ons bedrijf onmisbaar zijn zal, nu nagenoeg al de groote werven en fabrieken van den voor kapitaalsuitgifte gunstigen tijd gebruik hebben gemaakt om hun finantieele positie te versterken. Ons effectenbezit bestaat behalve uit de aandelen der Bouw-Maatschappij Heyplaat, nagenoeg geheel uit courante beleggingswaarden.

Van het netto-agio ten bedrage van *f* 367.500,— stellen wij U voor *f* 30.000,— voor het Fonds Personeel en *f* 100.000,— voor de extra reserve beschikbaar te stellen en het restant van *f* 237.500,— aan te wenden tot vermindering van den prijs van overdracht der panden, door ons voor de dochter-onderneming Bouw-Maatschappij „Heyplaat” gebouwd, zoodat door deze Vennootschap de aldus ingebrachte woningen tegen lagen prijs zullen kunnen worden verhuurd. Wij brengen hierbij in herinnering, dat genoemde Bouwmaatschappij, waarvan de

aandeelen in ons bezit zijn, door ons werd opgericht met het doel een tuindorp te stichten ten dienste van onze arbeiders. Met de uitbreiding van dit dorp zijn wij ook in 1916 doorgegaan, zoodat thans behalve eenige gebouwen van publieken aard in totaal 284 woningen gereed en nagenoeg alle door onze werklieden bewoond zijn. Voor verderen aanbouw hebben wij van de Gemeente wederom een aangrenzend terrein in erfpacht op langen termijn verkregen, doch door den oorlog wordt langzamerhand ook de bouw van nieuwe woningen belemmerd, zoo niet op den duur geheel onmogelijk gemaakt. Van het tuindorp hebben wij een uitvoerige beschrijving gegeven in een in 1916 verschenen boekje, dat in beperkt aantal ook voor onze aandeelhouders op aanvraag beschikbaar kan worden gesteld.

Volgens de balans bedraagt de Winst op orders na aftrek van alle bedrijfsonkosten, waaronder ook de duurtetoelagen aan onze arbeiders *f* 1.517.543,01. Na vermeerdering van dit bedrag met interest en koersverschil Effecten en na vermindering met Erfpachtscanon bedraagt dan de Bruto Winst *f* 1.530.081,79^{1/2}. Speciaal onder de tegenwoordige omstandigheden achten wij wederom ruime afschrijvingen noodzakelijk en hebben wij, rekening houdende met de vergroting van het Maatschappelijk kapitaal het totaal bedrag der afschrijving in overleg met onze Commissarissen vastgesteld op *f* 801.890,87 gesplitst over verschillende hoofden, als in de Verlies- en Winst-rekening nader aangegeven. Er blijft dan een saldo van *f* 728.190,92^{1/2} ter verdeling beschikbaar. Wij stellen U voor hiervan te bestemmen voor gratificaties *f* 10.000,— en voor fonds belangen personeel *f* 68.701,95 (waardoor dit fonds inclusief de hiervoren bedoelde dotatie stijgt tot *f* 200.000,—), zoodat, rekening houdende met belasting en na aftrek van tantièmes, aan aandeelhouders 16 % dividend en aan houders van bewijzen van oprichtersrecht *f* 376,— per bewijs kan worden uitgekeerd en een saldo van respectievelijk *f* 17.768,72 en *f* 81,63 op nieuwe rekening overgaat.

De Directeur:

M. G. DE GELDER.